

Användning av bekämpningsmedel inom vattenskyddsområde

Inom Uppsala kommun finns följande vattenskyddsområden: Uppsala-Vattholmaåsarna, Gunsta, Knutby, Gåvsta, Vänge, Ramstalund och Järlåsa. Karta över vattenskyddsområdena finns på www.uppsala.se under rubriken kartor. Inom vattenskyddsområden krävs tillstånd för yrkesmässig användning av bekämpningsmedel. Kravet på tillstånd finns i Naturvårdverkets föreskrifter om spridning av bekämpningsmedel, SNFS 1997:2 och i vissa fall i skyddsföreskrifterna för respektive vattenskyddsområde.

Generella villkor vid sprutning inom vattenskyddsområden

Vid användning av bekämpningsmedel inom vattenskyddsområden ska följande generella skyddsåtgärder uppfyllas.

- Sprutan ska funktionstestas fortlöpande och minst vartannat år av ackrediterad funktionstestare.
- Om den person som kommer att spruta bekämpningsmedel är känd så ska kopia på tillstånd/kunskapsbevis medfölja ansökan om bekämpning. Om maskinstation eller liknande anlitas och det inte är känt vem som sprutar från gång till gång, så är det brukarens ansvar att den som sprutar har kunskapsbevis/tillstånd för kemisk bekämpning. Det ska även i sprutjournal gå att spåra vem som sprutat på tillståndsgiven mark.
- Endast de i ansökan angivna preparaten får användas inom vattenskyddsområde. Om annat preparat avses att användas, så skall detta meddelas till Miljökontoret innan spridning påbörjas. Om ett preparats godkännande från Kemikalieinspektionen blir ogiltigt under tillståndperiodens gång, upphör tillståndet att gälla för det preparatet.
- De anvisningar och begränsningar som anges i de olika preparatens informationsblad vad gäller dosering, tillredning, applicering, behandlingstidpunkt försiktighetsåtgärder etc. får inte frångås.
- Dosnycklar skall användas för minimering av spridningsdoserna.
- Vid spridning och annan hantering av bekämpningsmedel samt vid rengöring av spruta skall både mark- och vindanpassade skyddsavstånd bestämmas till skydd för vattentäcker, sjöar och vattendrag samt omgivande mark och annans egendom. Extra försiktighet skall vidtagas vid och i närheten av åskanten då lerlagrets mäktighet generellt minskar ju närmare åskanten man kommer.
- De markanpassade minimiavstånden som skall tillämpas vid spridning är följande:
 - 1 meter till dräneringsbrunnar och diken (räknat från dikets kant)
 - 6 meter till sjöar och vattendrag
 - 12 meter till dricksvattenvattentäcker
- Vid tillredning av bekämpningsvätska samt påfyllning och rengöring av spridarutrustning skall ett skyddsavstånd på 30 meter hållas till alla ovan nämnda objekt.
- Avstånden som anges ovan kan behöva utökas om markförhållanden på platsen är sådana att risken för marktransport ökar (marken lutar eller är mer genomsläpplig, preparatet är särskilt skadligt för vattenlevande organismer, etc.).
- För bestämning av vindanpassade skyddsavstånd skall utrustning för bestämning av temperatur, vindriktning och vindhastighet finnas på platsen för spridningen. Vindhastigheten skall kunna bestämmas med en noggrannhet av $\pm 0,5$ m/s.
- Sprutjournal skall föras vid varje spridningstillfälle och innehålla följande information:
 - Plats och tidpunkt
 - Preparat och dos
 - Temperatur och vindförhållanden

- Skyddsavstånd som hållits till omgivningen
- Försiktighetsmått som iakttagits till skydd mot miljöpåverkan vid påfyllning och rengöring av utrustningen
- Vem som utfört sprutningen

Sprutjournalen skall sparas i tre (3) år och skall kunna visas upp eller skickas in till Miljökontoret. Exempel på sprutjournal kan hämtas hos *Greppa växtskyddet* www.greppa.nu.

- Tillredning av bekämpningsvätska samt påfyllning och rengöring av spridarutrustning inom vattenskyddsområde skall ske på något av följande underlag
 - I fält
 - På biobädd
 - På hårdgjord yta med uppsamling
- Ovan nämnda hantering får inte förekomma på asfalt, grus eller hårdgjord yta utan uppsamling.
- Bekämpningsmedel skall förvaras så att hela den lagrade volymen vid eventuellt läckage förhindras att tränga ner i marken. Absorptionsmedel skall finnas där bekämpningsmedel förvaras.
- Vid olyckor i samband med hantering och spridning, om en större mängd bekämpningsmedel har läckt ut eller befaras läcka ut, skall räddningstjänsten och Miljökontoret omedelbart underrättas.
- Så kallad kemikalieintensiv odling enligt Naturvårdsverket, bör inte förkomma inom vattenskyddsområdet.
- På jordarter med hög genomsläpplighet (grus, sand, silt, isälvssediment) tillåts ingen bekämpning.

Instruktion till blankett för ansökan om tillstånd för yrkesmässig spridning av bekämpningsmedel inom skyddsområde för vattentäkt enligt 14 § SNFS 1997:2

Om inte utrymmet i blanketten räcker fortsätt på tomt blad som bifogas med ansökan.

1. Sökande

Fyll i namn och adressuppgifter för den som söker. Om sökanden inte är den som ska sprida skall en skriftlig överenskommelse bifogas ansökan.

Exempel på överlåtelse:

”Nisse Nilsson (spridare) överlåter åt Kalle Karlsson (nyttjare av marken) att söka tillstånd för spridning av kemiska bekämpningsmedel inom skyddsområde för vattentäkt.”

Handlingen undertecknas av båda parter.

2. Spridning ska utföras av

Sätt ett kryss i första rutan om spridaren är samma person som sökande. Glöm i sådana fall inte att fylla i behörighetsnumret och giltighetstiden.

Annars anges den som ska sprida bekämpningsmedel i denna ruta. Om spridningen ska utföras av flera personer så anges de i separat bilaga. Om en maskinstation eller liknande anlitas och den som ska sprida inte är känd så anges företagsnamnet.

3. Tillstånd söks för perioden

Ange för vilka år ansökan gäller, tillstånd kan sökas för maximalt fyra år. Ange även inom vilket vattenskyddsområde som bekämpningen planeras.

4. Mark där spridning ska ske

Ange fastighetsbeteckning, jordbruksblock eller skifte för de marker som ska behandlas och ange information om jordart, ph och mullhalt. I områden med osäkra jordartsförhållanden kan Miljökontoret begära in kopior på markkarteringskartor i samband med hantering av ansökan.

5. Preparat som ska användas

Ange vilka preparat som kommer att användas inom vattenskyddsområdet. Ange även skäl för valda preparat om dessa är särskilt skadliga för vattenlevande organismer.

6. Uppgifter om spridningen

Markera med kryss om någon av de angivna kategorierna (vattenbrunnar, diken, etc.) finns på någon av de fastigheter som kommer att behandlas. Ange hur hänsyn tas till dessa.

7. Sprutan

Ange vilken spruta som används vid behandlingen och rampbredden. Ange även datum och protokollnummer om funktionstest har utförts.

8. Påfyllning och rengöring av sprutan

Ange fastighet och beskriv platsen och den närmaste omgivningen där påfyllning och rengöring av sprutan sker. Om platsen för rengöring är den samma som för påfyllning så sätts ett kryss rutan "samma plats som ovan". Om platsen för påfyllning/rengöring **inte** ligger inom vattenskyddsområdet så sätts ett kryss i därför avsedd ruta.

9. Hantering/lagring av bekämpningsmedel

Beskriv hur bekämpningsmedlen förvaras, t.ex. invallat, hårdgjort golv, avloppslöst, etc. Ange även hur tomma förpackningar hanteras.

10. Övrigt

Här kan sökande lägga till sådant som är av betydelse för ansökan men som inte har kommit fram i de övriga punkterna.

11. Namnteckning

Ansökan undertecknas av sökande